

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121211025
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121211025.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., právne zastúpenému: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 174,84 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/185/2021-33 zo dňa 27.04.2022, takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozhodnutie a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca žalobou doručenou súdu dňa 20.12.2021 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 174,84 eura.

Ďalej uviedol, že žalovaný v konaní pod sp.zn. 19Csp/106/2019 sa voči žalobcovi domáhal zaplatenia sumy 174,84 eura titulom nesplatenej časti spotrebiteľského úveru poskytnutého jeho právnym predchodcom dňa 04.08.2015. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 29.12.2020 žalobu žalovaného zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutia však vyplýva, že súd prvej inštancie sa nestotožnil s obranou žalobcu, že zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a že úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že adresa veriteľa je uvedená v článku 10.13 a zmluva obsahuje aj všetky predpoklady pre výpočet RPMN. Ohľadom námietky, že výška úrokovej sadzby neprimerane vysoká poukázal na to, že v čase vzniku zmluvného vzťahu bola odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov upravená Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. a podľa § 1 a §1a ako najvyššia prípustná výška nesmela prevýšiť dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN. Pokiaľ v danom prípade bola ročná úroková sadzba stanovená v rozsahu 24,11 % a RPMN 26,96 %, potom odplata neprekročila dvojnásobok tejto priemernej úrokovej sadzby.

Zároveň uviedol, že z predložených listinných dôkazov však malo vyplývať, že náklady pri vykonaní záložného práva v súhrnnej výške 516,93 eura žalovaný započítal na výnosy, ktoré boli získané z titulu zmluvného vzťahu po jeho predčasnom ukončení. Konštatoval, že pokiaľ v bode 7. úverovej zmluvy je uvedené, že sa zmluvné strany dohodli, že úver je zabezpečený zmluvou o zriadení záložného práva, ktorá bude uzatvorená zmluvnými stranami samostatne pri podpise úverovej zmluvy, takáto zmluva predložená nebola a náklady vynaložené pri vykonaní záložného práva tak nemajú oporu v žiadnom zmluvnom dojednaní. Žalovaný teda neunesol dôkazné bremeno o dôvodnosti týchto nárokov, ktoré si započítal na výnosy po predčasnom ukončení zmluvy.

Bol toho názoru, že žalobca však v rámci svojej obrany v základnom konaní namietal iba bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy a neplatnosť dojednania o

výške úrokovej sadzby pre rozpor s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, s ktorými sa však súd prvej inštancie nestotožnil. Teda nebolo konštatované porušenie spotrebiteľských práv žalobcu v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z., resp. § 52 a nasl. OZ.

Uzavrel, že k zamietnutiu žaloby došlo iba z dôvodu, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno tvrdenia existencie zmluvy o zriadení záložného práva podľa bodu 7. úverovej zmluvy, a tým aj dôvodnosť započítania nákladov spojených s výkonom záložného práva na výnosy, ktoré boli získané z titulu zmluvného vzťahu po jeho predčasnom ukončení. Nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia má iba ten spotrebiteľ, ktorý si na súde úspešne platil porušenie práva alebo povinnosti ustanovených zákona č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými právnymi predpismi v zmysle ust. § 3 ods. 5 citovaného zákona.

Dospel k záveru, že súd prvej inštancie v konaní vedenom pod sp.zn. 19Csp/106/2019 nekonštatoval akékoľvek porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, ale iba uviedol, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o dôvodnosti ním uplatneného nároku vo výške nákladov vynaložených na výkon záložného práva potom nebol splnený základný predpoklad nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že samotná skutočnosť, že ak v základnom konaní nebolo meritum veci posudzované, na zamietnutie nadväzujúcej žaloby o primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len PFZ) nepostačuje, pričom poukázal na početnú aplikačnú prax súdov, priamo vo vzťahu k žalovanému, keď v základnom konaní boli jeho žaloby zamietnuté, z dôvodu absencie jeho aktívnej vecnej legitímácie na podanie žalôb, bez prejednaní merita veci a napriek tomu bolo vo všetkých veciach, o PFZ na tieto základné konania nadväzujúce, podľa jemu dostupných informácií, žalobám vyhovené. Žalovaný postupoval v rozpore s odbornou starostlivosťou. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za takéhoto stavu, kedy neexistuje zákonný dôvod na to, aby žalovaný zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, by podľa jeho názoru znamenalo výklad ust. § 3 ods. 5 ZoOS contra legem (nakoľko zákonodarca umožňuje priznať takýto nárok len voči osobe, ktorá za porušenie spotrebiteľských práv zodpovedá). Navrhol napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté rozhodnutie v jeho napadnutej časti bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

5. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

6. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

7. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

8. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi.

9. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

10. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

11. Dobrými mravy v občanskoprávných vzťahoch se v súdnej praxi rozumí soubor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel chováni, ktorý je vlastní obecně uznávaným vzájemným vzťahom medzi ľuďmi a mravním princípom spoločenského rádu a ktorý v historickém vývoji osvědčil jistou neměnnost, vystihující podstatné historické tendence jsou sdíleny rozhodující částí společnosti, a mají povahu norem základních (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30.9.1998 sp. zn. 3 Cdon 51/96, uveřejněný pod č. 5 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2001, a rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29.5.1997 sp. zn. 2 Cdon 473/96, uveřejněný pod č. 16 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 1998), který je konformní se závěrem obsaženým v nálezu Ústavního soudu ze dne 26.2.1998, sp. zn. II. ÚS 249/97, uveřejněným pod č. 14 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, roč. 1998, který za dobré mravy považuje souhrn etických, obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti.

12. Vo veci 19Csp/106/2019 Okresného súdu Prešov v dôsledku procesnej obrany žalobcu bola žaloba žalovaného v celom rozsahu zamietnutá. Žalovaný požadoval od žalobcu plnenie, na ktoré zjavne nárok nemal. Takéto konanie žalovaného, ktoré mohlo mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu, nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

13. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V konaní sp.zn. 19Csp/106/2019 sa žalobca proti uplatnenému nároku aktívne bránil.

14. Podľa názoru odvolacieho súd na úspešné uplatnenie práva postačuje jednak aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou, avšak navyše v prejednávacom prípade žalovaný zlyhal pokiaľ postupoval zjavne v rozpore s odbornou starostlivosťou. Je nepochybné, že neopodstatnené uplatňovanie súm („len tak skúsime“) bez akéhokoľvek podkladu voči spotrebiteľom je nutné zahrnúť do kategórie rozporu s odbornou starostlivosťou, ale aj rozporu s dobrými mravmi § 3 ods. 1 OZ.

15. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

16. Odvolací súd je teda toho názoru, že právoplatným ukončením konania vo veci sp.zn. 19Csp/106/2019 Okresného súdu Prešov, bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

Nepochybne súd doposiaľ ani len neskúmal či veriteľ pred poskytnutím úveru zisťoval náležitým spôsobom schopnosť žalobcu splácať úver.

17. Pokiaľ sa súd prvej inštancie výšky primeraného finančného zadosťučinenia ani len nedotkol, bolo nevyhnutné z týchto dôvodov napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

18. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu s tým, že súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

19. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).